

HABÁŇOVO

ÚZEMIE EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Investícia do Vašej budúcnosti

EURÓPSKA ÚNIA

Publikácia bola vydaná v rámci projektu „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia zahrnuté v sústave NATURA 2000“, ktorý je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Životné prostredie

ÚZEMIE EURÓPSKEHO VÝZNAMU

HABÁŇOVO

Celkový pohľad na ÚEV Habáňovo

Identifikačný kód: SKUEV0056

Rozloha: 3, 32 ha

Nadmorská výška: 995-1040 m n. m.

Kraj: Banskobystrický

Okres: Detva

Katastrálne územie: Látky

Územie je výrazne ovplyvňované podzemnou vodou na nepriepustnom podloží

Rebríček bertrámový (*Achillea ptarmica*)

Bieloprst belavý (*Pseudochris albida*)

PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfologicky patrí územie do veporského pásma, podoblasti kráľovohofskej zóny. V území vystupujú predmezozoické magnetity zastúpené rôznymi petrografickými typmi granitoidných hornín. Prevládajúcim pôdnym typom oblasti sú hnedé pôdy nenasýtené (kyslé) až hnedé pôdy podzolové. Z klimatického hľadiska patrí územie do chladnej oblasti s priemer-

nou teplotou vzduchu v júli pod 16° C, okrsku mierne chladného s priemernou júlovou teplotou 12 až 16° C. Patrí do klimatogeografického typu horskej klímy s malou inverziou teplôt.

Vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*)

Kvitnúce pápermíky v ÚEV Habáňovo

Z hľadiska výskytu prechodných rašelinísk a trasovísk, ktoré patria k najcennejším rastlinným spoločenstvám v chránenom území, je veľmi významný vodný režim Habáňova a priľahlého okolia. Popri povrchových vodách – pretekajúcich potôčikov a pramenných plôch je významné ovplyvňovanie územia podzemnou vodou na nepriepustnom podloží.

V území sa nachádza relatívne široká skupina rastlinných spoločenstiev, zastúpená vegetáciou rašelinísk, pramenísk, vlhkých lúk, horských lúk a krovín s vrbou popolavou, ktoré sa mozaikovito striedajú.

Dominantným biotopom v území sú prechodné rašeliniská a trasoviská, v menšej miere je prítomný aj biotop Sukcesne zmenené slatiny, ktorý sa vyskytuje medzi vlhkými a rašelinnými lúkami s prítomnosťou druhov typických pre oba biotopy.

Pápermík úzkolistý (Eriophorum angustifolium)

Maloplošný a fragmentárne rozšírený biotop pri prameňoch s dominantným výskytom typických prameniskových druhov a hojným výskytom vlhkomilných druhov je biotop Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách.

Čertkus lúčny (*Succisa pratensis*)

V okolí potokov, prameňov a v kontakte s oligotrofnými rašelinnými spoločenstvami sa vyskytujú vlhkomilné lúčne spoločenstvá a prechodné vlhkomilné spoločenstvá predstavujúce biotopy Vysokobylinných spoločenstiev na vlhkých lúkach a Podmáčaných lúk horských oblastí.

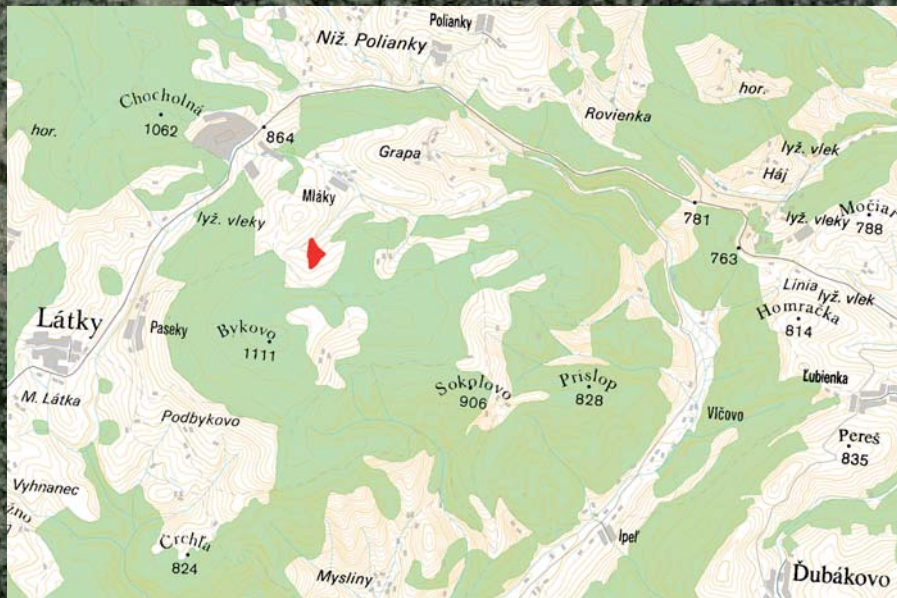
Vegetáciu horských lúk zastupujú psicové porasty, druhovo chudobné s dominanciou psice tuhej (*Nardus stricta*) – biotop Kvetnaté vysoko-horské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (Tr8). Ide o Okrajový typ vegetácie vyskytujúci sa fragmentárne na okrajoch smrekových monokultúr, silne zarastajúci náletom smreka typický výskytom mezofilných a horskejších druhov rastlín.

Bielokvet močiarny
(*Parnassia palustris*)

SVM50 © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2000, č.040/010205-AG
Tematické spracovanie © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 2015
Digitálna ortofotomapa © EUROSENSE s.r.o., www.eurosense.sk, licenčná zmluva č. 0066-03-1
Digitálna ortofotomapa © GEODIS SLOVAKIA, s.r.o., www.geodis.sk, licenčná zmluva č. 2003-0047/A
Tematické spracovanie © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 2015

Početne zastúpený typ biotopu Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8), v ktorom dominujú vrby *Salix cinerea*, *S. aurita* a v podraсте vlhkofilné druhy rastlín predstavuje sukcesné štádium zarastania rašelinných lúk

Vzhľadom na charakter územia – mokradné ekosystémy, je Habáňovo významné aj hľadiska zastúpenia výtrusných rastlín, najmä machorastov.

Fauna Habáňova je zastúpená zoocenózami podhorských a horských prvkov Západných Karpát. Z obojživelníkov a plazov sa tu vyskytuje skokan hnedý, jašterica živorodá a vretenica severná, ktoré sú odolné aj voči tvrdším klimatickým podmienkam Habáňova. V samotnom chránenom území vzhľadom na jeho malú výmeru sú zastúpené z vtáctva prevažne bežné druhy spevavcov, v širšom okolí sa vyskytuje aj lesná kura – jariabok hôrny, sovy – pôtik kapcavý a sova lesná, tesár čierny. Z cicavcov dominuje poľovná zver, širšom okolí sa vyskytujú aj veľké mäsožravce – medveď hnedý, vlk dravý a rys ostrovid. Fauna bezstavovcov zatiaľ nebola systematicky a cielene preskúmaná.

Skokan hnedý (*Rana temporaria*)

Babôčka pávokoká (*Inachis io*)

Koník červenokrídly (*Psophus stridulus*)

Križiak pásavý (*Agriope bruennichi*)

OPIS PREDMETU OCHRANY

Chránené územie predstavuje enklávu rašelinných lúk a svahových pramenísk so zastúpením troch biotopov európskeho významu a chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Pozoruhodné je zastúpenie 11 ohrozených druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a semenných rastlín: rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*), bielo prst belavý (*Pseudorchis albida*), rebríček bertrámový (*Achillea ptarmica*), vstavačovec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), ostrica žltá (*Carex flava*), šafran spišský (*Crocus discolor*), sitina niťolistá (*Juncus filliformis*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), bielo kvet močiarny (*Parnassia palustris*), soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica*), z toho je 7 druhov zákonom chránených: rebríček bertrámový (*Achillea ptarmica*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), bielo prst belavý (*Pseudochris albida*) a soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica*). Zo skupiny nižších rastlinných druhov najpočetnejšiu skupinu tvoria druhy rodov rašelinník (*Sphagnum* sp.) a barinovec (*Calliargon* sp.). Aj z machorastov boli zaznamenané ohrozené druhy: plstnatec rašelinový (*Helodium blandowii*), glaciálny relikv, ktorý je zároveň aj zákonom chránený a rašelinník lesklý (*Sphagnum subnitens*). Pri druhu plstnatec rašelinový (*Helodium blandowii*) ide v súčasnosti o najjužnejšiu a najvyššie položenú lokalitu na Slovensku. Uvádzaný je aj vstavačovec laponský (*Dactylorhiza lapponica*).

Detail listu rosičky okrúhlostej

„Mäsožravá“ rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*)

ZOZNAM BIOTOPOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU V ÚZEMÍ

TYP BIOTOPU	Kód NATURA 2000 (*prioritné biotopy)
Prechodné rašeliniská a trasoviská	7140
Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach	6430
Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	6230*

Rašelinisko v ÚEV Habáňovo

ZOZNAM DRUHOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU V ÚZEMÍ

Obojživelníky

mlok karpatský

(*Triturus montandoni*)

Päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*)

KONTAKTNÉ ADRESY

Štátna ochrana prírody SR
Správa CHKO - BR Poľana
J. M. Hurbana 20, 960 01 Zvolen
tel.: 045/533 48 34
e-mail: chkopo@sopsr.sk

Autori textov: Správa CHKO-BR Poľana

Autori fotografií: M. Jarný, P. Potocký

Vydala: © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica v roku 2015 v rámci projektu „Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené územia zahrnuté v sústave NATURA 2000“, ktorý je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Životné prostredie

Náklad: 3000 kusov

ISBN: 978-80-89802-69-2

Foto na obálke: Kvet vstavačovca májového (*Dactylorhiza majalis*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), celkový pohľad na ÚEV Habáňovo

